

stillende Ordning i saa Henseende imidlertid vanskeligt kunne tilveiebringes, medmindre man opstiller som Regel, at Arbeidet skal betales, hvorved det vil opnaas, at i Virkeligheden alle Skatteydere i Kommunen komme til at bære deres Del af Byrden. En saadan Ordning er formentlig ogsaa stemmende med Sagens Natur. Udføres de paagjældende Arbejder nemlig ved Entreprise eller ved leiede Folk, komme de jo til at falde alle Skatteydere til Byrde, men den Omstændighed, at Forholdene gjøre det nødvendigt at paalægge nogle af Kommunens Beboere selv at udføre Arbejderne, synes ikke at burde bevirke en Forandring i saa Henseende. Det Princip, der her opstilles, er iøvrigt ikke nyt, men kun en videre Udvikling af den Tanke, der ligger til Grund for Bestemmelserne i Forordningerne 29de September 1841 og 26de Juni 1844 om Pligtjørfler og Pligtarbeide til Staten og Amtskommunen, nemlig at Pligtarbeide ikke længer skal betragtes som en Skatteydelse, men som Noget, man kun tyer til i Nødstilfælde, fordi man ellers enten slet ikke eller kun med uforholdsmæssig Beføstning vil kunne skaffe den til et Arbejdes Udførelse fornødne Arbeidskraft tilveie. Derimod afvige de i nærværende Forslag fastsatte Regler om Arbejdes Fordeling væsentlig fra, hvad der er bestemt i de nævnte Forordninger. Nagtet Forpligtelsen til at yde Pligtjørfler og Pligtarbeide til Staten eller Amtskommunen nemlig, som berørt, efter disse Forordninger ikke kan betragtes som en Skattebyrde, have de dog ved Arbejdes Fordeling væsentligt taget Hensyn til Paagjældendes Skatteevne og derfor gjort Hartkornet til Fordelingsbæsis, skjøndt det aabenbart vilde have været naturligt, om man havde søgt at faa Arbeidskraften frem og derfor ved Fordelingen alene havde taget Hensyn til Arbejdsevnen. Det foreliggende Forslag gaar derfor ogsaa ud paa, at Fordelingen af Jjørfler og Spandage for Fremtiden ikke skal ske efter Hartkornet, men efter Hæstehold, dog at der i de Egne af Landet, hvor Høvestude benyttes, tages Hensyn hertil, og Fordelingen af Gangdagsarbeidet efter den personlige Arbeidskraft, som Enhver maa antages at være raadig over. Ved en saadan Ordning ville vel ikke alle Ulemper ved Bibeholdelse

af Pligtarbeidet bortfalde, men der vil dog formentlig opnaas ikke uvæsentlige Fordele i Sammenligning med den nuværende Tilstand. Navnlig vil Fordelingen af Arbeidet blive betydeligt simplere og ikke let, saaledes som nu saa hyppigt er Tilfældet, give Anledning til Klager over Forurettelse. Hvad specielt Betarbedet angaar, vil man derhos opnaa at komme bort fra det nuværende System, at fordele Betiene til Bedtigholdelse mellem Eodseierne, da dette maa anses aldeles uforeneligt med den her foreslaaede Ordning.

Til § 23.

Ministeriet er gaaet ud fra den Forudsætning, at det Omfang, hvori Pligtjørfler og Pligtarbeide efter den gjældende Lovgivning kan kræves, ikke i nogen væsentlig Grad vil kunne indskrænkes. I enkelte Retninger tilfigter Forslaget endog en Udvidelse af Retten til at fordrø de omhandlede Ydelsøer, idet nemlig Bestemmelserne under Nr. 1b og Nr. 3b, forsaavidt angaar andre Bygninger end Skolebygninger (Anordningen af 29de Juli 1814 § 54), neppe ere hjemlede i den nugjældende Lovgivning (jvfr. Indenrigsministeriets Skrivelse af 25de April 1856); man har imidlertid forment, at Forholdets Natur tilfiger, at de samme Regler, der i den heromhandlede Henseende gjælde om Skolebygningers Opførelse og Bedtigholdelse, ogsaa maa blive at følge med Hensyn til andre kommunale Bygninger. Kun ganske enkelte Tilfælde, i hvilke der efter den nugjældende Ret haves Hjemmel til at fordrø Pligtarbeide og Pligtjørfler til Sognekommunen, men hvor det paagjældende Arbejdes Udførelse ved Hjælp af leiet Arbeidskraft tør antages ikke at ville have nogen som helst Vanskelighed, har man fundet det rettest at udelade. Dette gjælder saaledes om Jjørfler m. v. til Gymnastikpladsers Indretning, til Opførelse og Bedtigholdelse af Hegn om Skolelodder (Anordningen af 29de Juli 1814 § 54), til Afhentelse af Strøsand til Skolen (Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 10de April 1854) samt til at befordre Præsten i de i Fedg. 13de Marts 1761 § 8 ommeldte Tilfælde. Ligeledes har man anset det rigtigt at